

Utbildning om samarbetsamtal

En modell om barnsamtal

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD

Utbildning om samarbetsamtal

www.mfof.se

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD

FoU-rapport 86:2018 Barns rätt att komma till tals vid samarbetssamtal

Innehållet i föreläsningen om modellen Barnsamtal kommer från, FoU-rapport 86:2018 Barns rätt att komma till tals vid samarbetssamtal, som författats av Ammi Albinsson och Karolina Markström vid FoU-centrum för vård, omsorg och socialt arbete.

Rapporten kan laddas ner från:

<https://www.linkoping.se/contentassets/5eb10bf1d6cb41e6a24c3486e417af29/fo-ou-rapport-86-2018-albinsson-markstrom--barnsamtal.pdf?49b4a4>

Barnsamtal

- Samarbetssamtalsmodellen
- Hur motiverar vi till barnsamtal?
- Barnsamtalserien - hur gör vi i praktiken?
- Våra erfarenheter

Hur känns det här och nu?

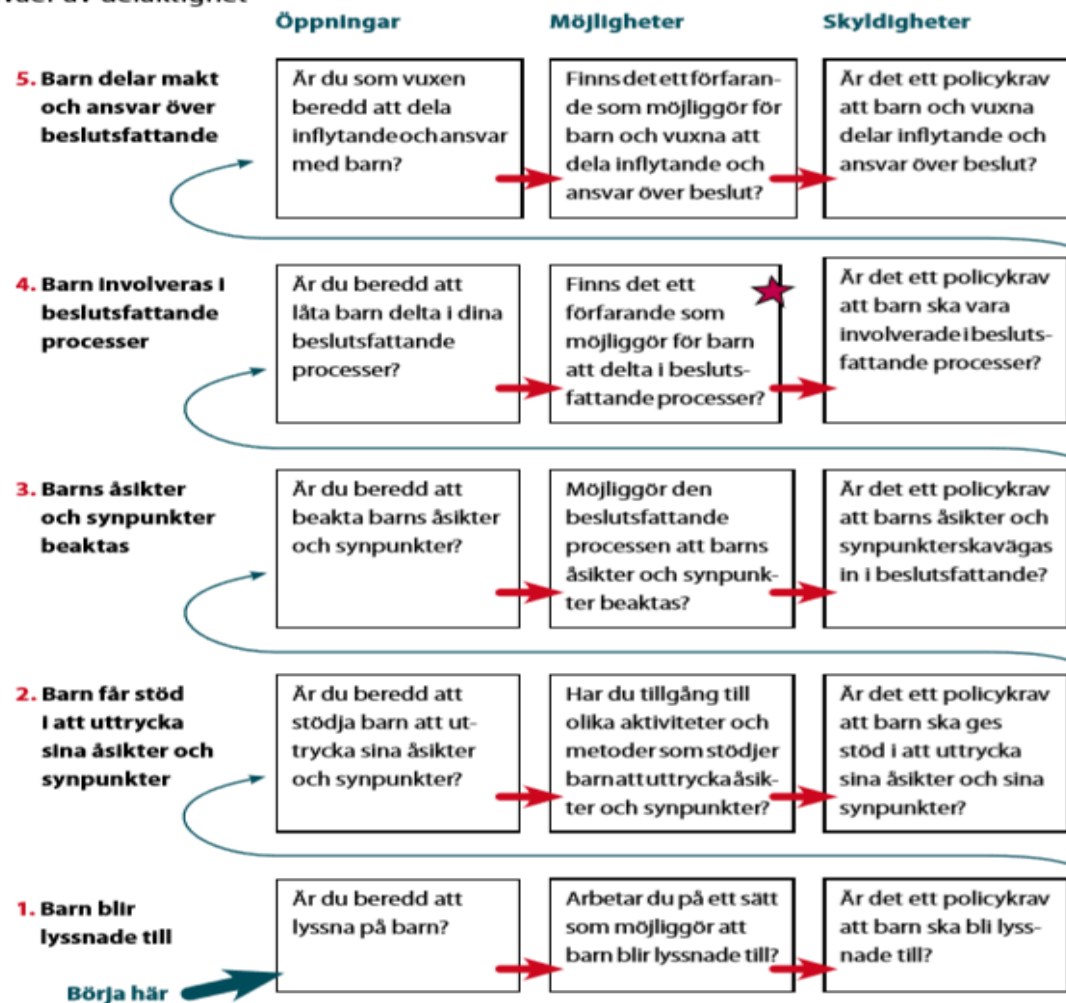
Alla barn har rätt att säga sin mening och få den respekterad och beaktad i alla frågor som rör dem.

- Bakgrund till FOU-projekt
- Barnkonventionen
- Få dela inflytande och ansvar vid beslutsfattande Harry Shier, 2001.

UTBILDNING OM SAMARBETSSAMTAL – EN MODELL OM BARNSAMTAL

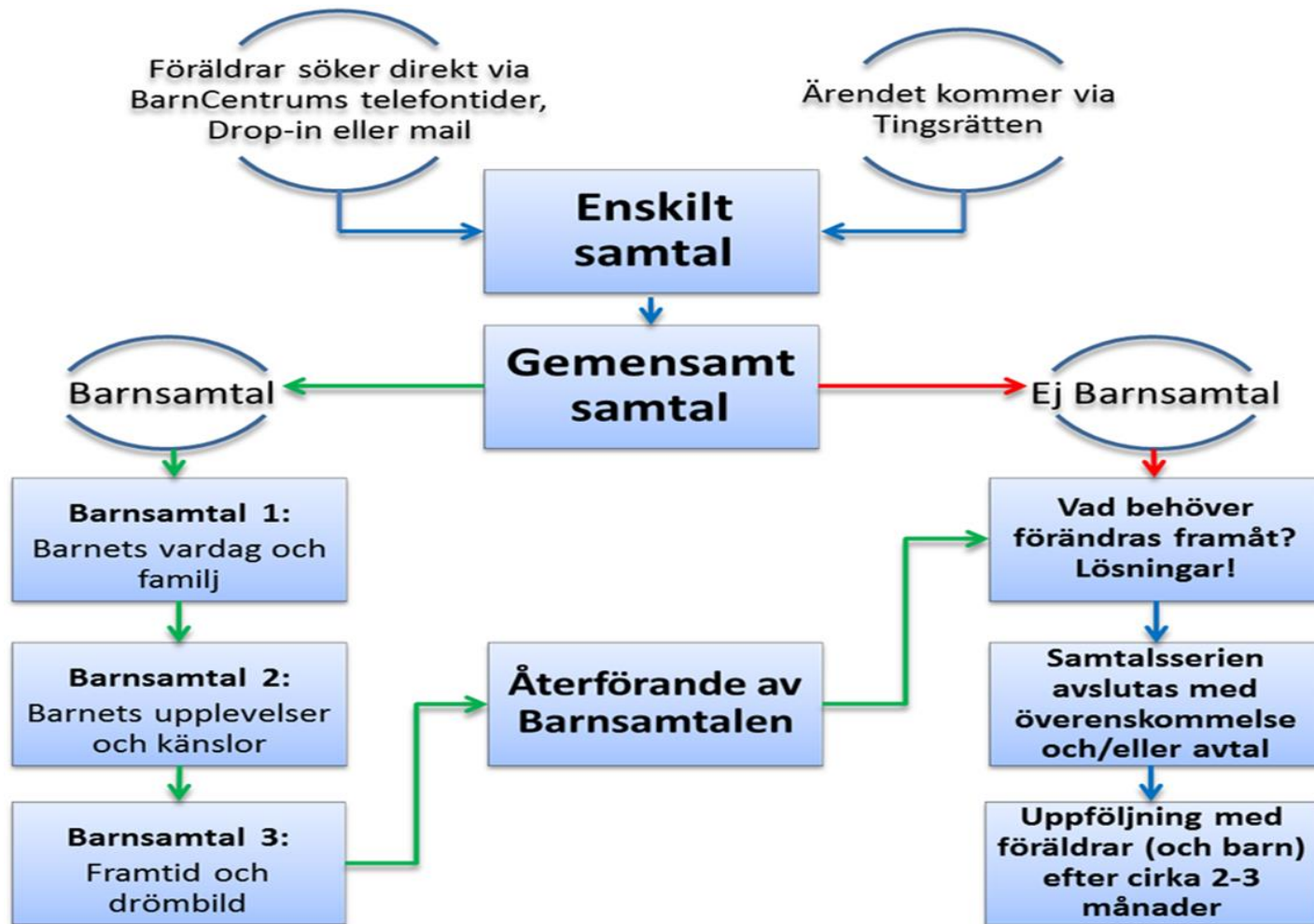
Nivåer av delaktighet

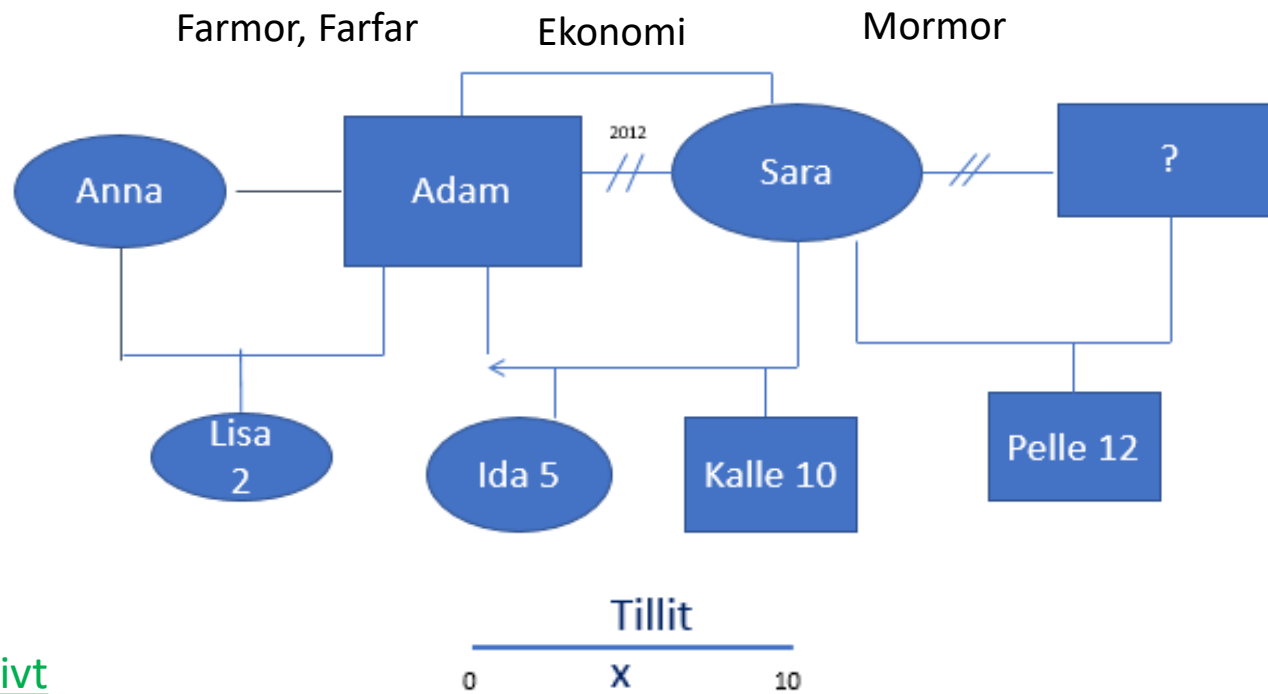
Stjärnan visar var minimigränsen går för att uppnå FN:s konvention om barns rättigheter

Modellen för samarbetsamtalsserien

Fakta nuläge:
Vårdnad
Boende
Umgänge
Barns försörjning

Teman:
-Umgänge
-Semester
-Ekonomi
-Barnsamtal
(inklusive information och uppföljning)

Vad blev positivt/negativt med era barns glasögon?

- + slipper bråk och tjafs
- får inte träffa mamma och pappa varje dag

Föräldern skattar en 5:a. Här ställs följdfrågor för att utforska vad siffran står för och vad som behöver ske för att den ska höjas?
Good enough?

Vi screenar för olika riskfaktorer:
riskbruk/missbruk, ohälsa samt olika former av våld

Gemensamt föräldrasamtal

- Barnen i fokus
- Fatta beslut om barnsamtal – praktiska ting såsom hämtning
- Start på omorientering från konflikt till föräldrarelation

Barnet i Centrum

Fyrfältsbild - att sätta barnet i fokus

Vem är Kalle?

Snäll
Omtänksam
Envis
Etc.

Vad behöver Kalle för att må bra?

Kärlek och trygghet
Föräldrar som samarbetar
Rutiner: sömn, mat
Påminnas om läxor
Få vara med kompisar
Stöd i skolan

Kalle

Fritid / nätverk

Innebandy
Parkour

Kompisarna Ivar och Johan
Farmor och farfar
Mormor
Moster Anna med barn, 3 och 8år

Nuvarande situation

Gemensam vårdnad
Boende hos mamma
Umgänge varannan helg
Delat barnbidrag

Motivering till Barnsamtal - Trygga föräldrar

- Tydlig information
- Syfte
- Miljön är väl anpassad
- Föräldrars oro

Verktyg vid barnsamtal

Stone´s have feelings too:

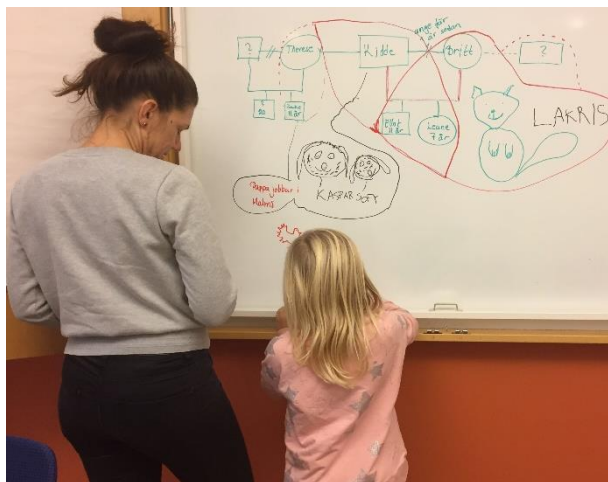
Stenkort som visar olika känslouttryck.
Användbart för att beskriva känslor.
Används ofta i början och slutet på samtalen samt vid återberättandet till föräldrarna.

Skilda vägar:

En bok om hur det är för Sally 5 år och Jonas 7 år då deras föräldrar separerar. Boken beskriver olika situationer, barnens tankar och känslor. Varje kapitel avslutas med frågor.

UTBILDNING OM SAMARBETSSAMTAL – EN MODELL OM BARNSAMTAL

Whiteboard:

Används att rita och skriva på för att visa och dokumentera vad som sägs i rummet tillsammans med barnet.

Bilkort:

Andvändbart för att visa olika känslouttryck. Används ofta i början och slutet på samtalen samt vid återberättandet till föräldrarna.

Ryska dockor:

Dockor som bland annat använts till att beskriva familjekonstellationen och andra sammanhang som barnet vill visa eller berätta om.

Leksaksfigurer:

Figurer som bland annat använts för att beskriva familjekonstellationen och andra sammanhang som barnet vill visa eller berätta om.

Känslostenar:

Används för att beskriva och uttrycka olika känslor i barnets berättande.

Nalle:

Kan användas för att prata igenom Nallen då barnet kan få svårt att formulera utifrån sig själv, t ex:
Om Nallen skulle vara hemma hos dig på morgonen, vad skulle den se då?

I väntrummet - Lära-känna

- Sammanhangsmarkering – Känsla av sammanhang
- Hälsa på varandra
- Överbrygga från förälder till barn
- Visa rummet och var föräldern ska vänta
- Välja fika

Barnsamtal 1, Barnets familj och vardag

- Sammanhangsmarkering och stenkort
- Information om samarbetssamtal och barnkonventionen
- Kartlägger barnets olika familjer och hem, fritid, kamrater och skola
- Barns minnen av föräldrarnas separation
- Följer barnets berättelse

Exempel på tavla

Före

Kalle

 Glad för att jag är här och att jag fått veta att jag är

Adam

 Busig för jag har busat mycket i dag.

intressen kalle
 Brottning tränar 3 ggr/v
 fotboll
 spelar data spel & ♣
 Tv mys

— Adam
 Data spel
 Lego
 Spelar bandy
 Armhärningar

Kompisar
 ~~~~~  
 ~~~~~  
 ~~~~~

Farmor - Farfar
 Faster

Hormor
 och massor med kusiner

Pappa
 • Skägg
 • stark
 • smart
 • rolig
 Han är bra
 • vi får spela mycket
 • I bland får vi äta godis.

Mamma
 • Snäll
 • vi får spela på helgen
 • I bland får vi äta godis
 • Lite jobbig
 • dålig på att spela data spel
 • Tjatar ibland

Klara
 snäll
 bra på att spela spel

Etter
Kalle

 Glad för att jag fick prata - förvånad att det var så roligt

Adam

 Stolt över att bli klar - Trött av att prata så mycket.

Diagram:
 A family tree diagram showing Klara connected to Jonas. Jonas is connected to Lisa. Above the line between Jonas and Lisa is the text "2019 sep för bär sedan kanske". Below them is a box labeled "Pappa i huset" and another "Mamma Lägenhet". Below these is a red box labeled "barnrelation". Underneath are boxes for "Kalle 10 år" and "Adam 11 år". A note at the bottom says "De bor nära vi kan gå emellan."

Notes:
 Mamma berättade hörde att hon grät om nätterna. Jag sov hörde i drömmen.

Barnsamtal 2, Känslor och upplevelser

- Sammanhangsmarkering
- Uppvärmning av samtal
- Associera fritt till känslor och upplevelser
- Barn fyller på med egna känslor och upplevelser
- Följer barnets berättelse

Barnsamtal 3 Önskebild och framtid

- Sammanhangsmarkering
- Barnets önskemål - *Hur skulle du önska att det var?*
- Finns det saker som barnet tycker att föräldrarna behöver få veta - *Vad är viktigt för dig?*
- Förberedelse av återberättande

Förberedelse av återberättande samtal

- Rigga för samtal
- Gå igenom allt material från samtalen
- Vem säger vad?
- Vilka verktyg ska vi presentera?
- Barnets önskemål - ska barnen vara med eller inte?

Återberättande av barnsamtal

- Barnets möte – föräldrar lyssnar
- Föräldrar bjuds in
- Presentation av samtalet
- Alla tar stenkort
- Barnets egna ord

Exempel på tavla

Före samtalet

Barn

Lite ledsen för att jag inte ska få komma hit igen. Men är glad att jag är här.

Mamma

Kändes väldigt nervöst att låta vårt barn komma hit och prata med två främlingar. Känner mig nervös och spänd nu över vad han har berättat.

Pappa

Känner mig frustrerad över hela situationen.

Efter samtalet

Barn

Det räcker nu.....

Att mamma & Pappa lovar att det ska vara bra nu och att de inte ska bråka mer.

Mamma

Känner mig lugn av det han har berättat. Han är en robust kille.

Pappa

Jag är väldigt stolt över dig. Du har pratat så bra om hur du känner fortsatt med det.

Syskon

- Samma struktur
- Familj och vardag – alla syskon
- Känslor och upplevelser – delas
- Önskebild och framtid – delas
- Gemensam planering återberättande

Framgångsfaktorer

- Barnen är med och förbereder
- Återberättandet är kronologiskt
- Föräldrarna är tysta och lyssnar
- Barnens egna ord används

Förberedelse inför gemensamt föräldrasamtal

- Hur har föräldrarna beskrivit barnens behov
- Vad har barnen sagt?
- Finna positiva markörer i sammanhanget
- Föräldrarnas teman

Gemensamt samtal med föräldrar

- Sammanhangsmarkering
- Reflektioner kring barns berättelser
- Föräldrarnas teman
- Förhandla hitta lösningar
- Ett till tre samtal

Barnets informationssamtal

- Fika och sammanhangsmarkering
- Information om vad föräldrarna bestämt
- Barnens reflektioner
- Förberedelse inför uppföljning
- Skickar hem information till barnet

Uppföljning med barn

- Sammanhangsmarkering
- Sammanfattar tidigare samtal
- Hur har överenskommelsen fungerat i verkligheten
- Öppna frågor
- Utvärdering

Tyck-till-kort

1. Har vi lyssnat på dig?

Ja	Vet inte	Nej

2. Har du fått berätta det du ville?

Ja	Vet inte	Nej

3. Hur har det varit att komma till oss?

Ja	Vet inte	Nej

Här kan du skriva eller rita något om du vill.

Uppföljning med föräldrar

- Samma struktur som tidigare
- Föräldrarnas upplevelser och reflektioner
- Återföra barnets upplevelser och synpunkter
- Hur ska vi gå vidare

Tyck-till-kort

1. Det är enkelt att få tid hos er

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer inte Instämmer delvis Instämmer Instämmer helt

2. Har du fått hjälp att hitta lösningar för ert/era barn

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer inte Instämmer delvis Instämmer Instämmer helt

3. Tycker du att ni med hjälp av samtalen kan samarbeta bättre kring ert/era barn?

1 2 3 4 5

Instämmer inte alls Instämmer inte Instämmer delvis Instämmer Instämmer helt

Ge gärna några exempel:

Om du har barn över 5 år och uppåt

4. Har du tackat ja till barnsamtal? Ja Nej

5. Om JA, tyckte du att ni som föräldrar har tagit hänsyn till vad barnet/barnen berättat i ert fortsatta samarbete?
Ja Nej

Erfarenheter av att låta barn komma till tals

- Komplext att arbeta med familjesystem
- Tid och miljö
- Föräldrarna skiftar fokus från parrelation till föräldrarelation
- Ökat fokus på barnen
- Hjälpsamt med allas berättelser
- Barn uppskattar och tar tillfället i akt att berätta
- Hittar lättare lösningar
- Forskning
- Positiva utvärderingar

Tack!

mfof.se

